

Slovenské sviatky

Poslednou virtuálnou aktivitou, ktorou sme sa rozlúčili s projektom Erasmus plus bola úloha predstaviť dva ľubovoľné slovenské sviatky. Vzhľadom na historické a súčasné slávenie sviatkov na Slovensku sme si vybrali dva dominantné sviatky – Vianoce a Veľkú noc.

Na Slovensku sa na **Vianoce**, sviatky narodenia Ježiša Krista, pripravujeme už štyri týždne dopredu. Počas tohto obdobia nazývaného **Advent**, ktoré nám v sebe nesie posolstvo očakávania príchodu malého Ježiška, ľudia chodia do kostola, kupujú či pripravujú darčeky pre svojich blízkych, ozdobujú si svoje príbytky dekoráciami. Svoje nezastupiteľné miesto má **adventný veniec**, častokrát z čečiny, ktorý je ozdobený štyrmi sviecami zodpovedajúcimi počtu adventných nediel'. Umocňuje vianočnú atmosféru v období pred Štedrým dňom, či už je umiestnený v byte na stole alebo zavesený na dverách. Je znamením nádeje a holdom tomu, ktorý prichádza. U detí je veľmi obľúbený **adventný kalendár**, ktorý prináša radosť a iskričky v očkách každý deň od 1. decembra, kedy si otvoria prvé okienko a nájdu v ňom nejakú tú dobrôtku.

24. decembra, na **Štedrý deň**, na Slovensku začíname sláviť Vianoce. Na východnom a čiastočne aj na strednom Slovensku sa tento deň nazýva aj "vilija" alebo "vigilija", odvodený od latinského "vigília", čo znamená predvečer sviatku. Najväčším sviatkom Vianoc je **1. sviatok vianočný** (25. decembra) – deň Kristovho narodenia, i keď história nevie presne určiť, kedy sa naozaj narodil. Na Štedrý deň sa zvykne držať pôst, ktorý končí východom prvej hviezdy. Deťom sa vravelo, že ak vydržia do večere nič nejesť, uvidia zlatú hviezdu alebo zlaté prasiatko. Kým deti chystajú vianočný stromček, gazdinky pečú, varia a chystajú rôzne dobroty na štedrovečerný stôl. Medovníčky či iné koláče majú už napečené niekoľko dní dopredu. Jedlá, ktoré sa podávajú sa líšia podľa zvykov a tradícií v rôznych regiónoch Slovenska. Spravidla však na bohato prestretom štedrovečernom stole nesmie chýbať chlieb, cesnak, med, oblátky, kapustnica, ryba, zemiakový šalát, opekance (pupáky, bobal'ky), koláče, ovocie. Po večeri sa spievajú koledy, rozbaľujú vianočné darčeky, na ktoré sa nielen deti veľmi tešia. Mnoho ľudí sa zúčastňuje polnočnej omše, aby oslávili narodenie Ježiša Krista a zaspievali si najkrajšiu vianočnú pieseň „**Tichá noc, svätá noc**“. 25. decembra a 26. decembra rodiny často zostávajú spolu, idú do kostola alebo navštevujú svojich príbuzných a priateľov.

V predvianočnom období sme s deťmi pracovali v programe padlet a canva. Vytvorili sme vianočné pohľadnice, pojmové mapy s tematikou Vianoc, hľadali sme vianočné piesne –

koledy, rozprávali sme sa o zvykoch a tradíciách. Niektorí žiaci si vytvorili fotoknihu o vlastnom prežívaní vianočných sviatkov. Naše práce si môžete pozrieť na nasledujúcom odkaze: [Christmas from the pupils' point of view \(padlet.com\)](https://www.padlet.com/Christmas-from-the-pupils-point-of-view).

Okrem prežívania sviatkov Vianoc všeobecne na Slovensku a v našich rodinách, sme sa snažili zachytiť atmosféru v škole. Na školskom dvore bol vytvorený nádherný vianočný veniec. Sviece boli tvorené z brezových kmeňov a okraje zo smrekových vetvičiek. Každý týždeň bola zasvietená jedna sviečka. Okrem výzdoby atmosféru dotvárali aj rôzne akcie, ako napríklad príchod sv. Mikuláša k deťom z I. stupňa, vytváranie vianočných ikebán, rozprávkové súťaže a vianočné výzdoby tried. Zapojili sme sa aj do dobročinnnej zbierky „Koľko lásky sa vmestí do krabice od topánok?“ . Deti venovali seniorom v domovoch dôchodcov darčeky pozostávajúce z oblečenia, kozmetiky, kníh či sladkostí. Vianočnú atmosféru v škole sme zachytili na tomto odkaze: [Christmas at our school \(padlet.com\)](https://www.padlet.com/Christmas-at-our-school).

Druhým sviatkom, ktorý sme opísali v našom projekte bola **Veľká noc** - najvýznamnejší kresťanský sviatok roka. Veľkonočné zvyky sa v jednotlivých regiónoch navzájom odlišujú. Ku každému dňu veľkonočného týždňa sa viažu osobitné zvyky. Napr. na Zelený štvrtok sa odporúčalo skoro vstať a umyť sa rosou. Potom mal byť človek po celý rok zdravý. Na Veľký piatok ľudia nesmú pracovať v záhrade (nesmie sa nič robiť s hlinou, so zemou) a v rámci pôstu kresťania nesmú jesť mäso a mäsové výrobky. Na Bielu sobotu sa až do polnoci nekonajú omše, na Veľkonočnú nedeľu sa v kostoloch posväcuje jedlo a je po dlhom čase opäť dovolené jesť mäso. Dievčatá maľujú veľkonočné vajíčka (tzv. kraslice), aby ich mohli v pondelok darovať mládencom.

Najviac sa na Slovensku oslavuje **Veľkonočný pondelok**, čo je tradične dňom šibačky a polievačky. Od skorého rána chodia mladí chlapci, nesúci si svoje korbáče z vrbového prútia a vedrá s vodou od dverí k dverám, šibú všetky dievčatá, a popri tom ich poriadne oblejú vodou. Má to priniesť zdravie a prosperitu a dievčatá im na oplátku ponúknu farebné vajíčka a pripevnia farebnú stužku na korbáč.

V predveľkonočnom období sme s deťmi vytvárali projekty o slovenských tradíciách, jedlách a piesňach. Deti z I. stupňa strávili niekoľko poobedí vytváraním veľkonočných dekorácií pri príležitosti Veľkej noci a príchodu jari. Deti z II. stupňa vytvorili projekty a prezentácie o sviatkoch jari v angličtine, vyzdobili si triedy a zaspievali tradičnú predveľkonočnú pieseň Fašiangy Turíce. Naše práce si môžete pozrieť po kliknutí na nasledujúci link: [Easter in Slovakia \(padlet.com\)](https://www.padlet.com/Easter-in-Slovakia).

EASTER IN SLOVAKIA

Easter is most important Christian holiday. In Slovakia we celebrate Easter on the following: Monday (Pondelok), Tuesday (Utorok), Wednesday (Streda), Thursday (Štvrtok), Friday (Piatok), Saturday (Sobota) and Easter Sunday (Nedeľa).

Easter in Slovakia

...boys throw girls into

Prior to the Easter we have 40 days of fasting which end on the Good Friday. During these days people should avoid meat. Good Friday is the heaviest fast day of all. You can also do a symbolic fasting during which you stay at home and you really come alone.

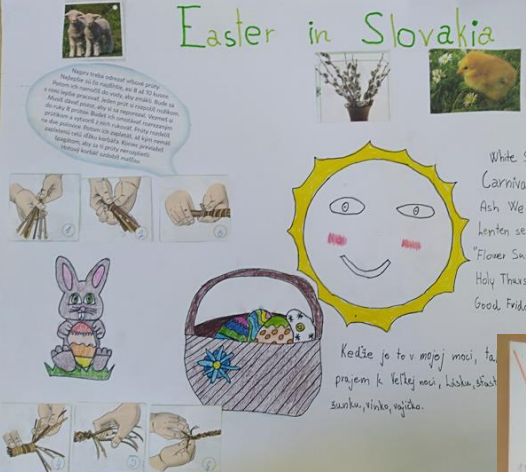
As every other Slovak holiday, Easter is also connected with the specific dishes, drinks, habits and superstitions. Superstitions for the heaviest day of the year are common. During Lenten in the houses are being washed and taken all types of the Easter symbols. The foods used typical for the Easter are: Pacho, bread, olive oil, and various pastries. We usually eat ham and various kinds of bread. In some parts of the country, it is common to eat ham. The second reason, some dishes have different names based on the region.

Easter in Slovakia

Keďže ja to v mojej mami, tá prajem k Veľkej noci, ľaska, šťastie, sarkaz, vlnka, najčítka.

White Saturday = Biela Sobota
Carnival season = Fasioviny
Ash Wednesday = Popelcová streha
Lenten season = pôst
"Flower Sunday" = Kvetná nedeľa
Holy Thursday = zelený štvrtok
Good Friday = Veľký piatok

VEĽKÁ NOC

Veľká noc je najvýznamnejší kresťanský sviatok. Každý pripadá na mesiac apríl. Keďže noc je pre kresťanov veľmi dôležitým sviatkom, pretože práve v tejto chvíli bol zabitý náš milovaný Ježiš Kristus, ktorý nás zbavil od hriechov. Preto sa tento sviatok oslavuje veľmi slávnostne a ľudia sa pripravujú na tento sviatok veľmi dôkladne.

Súčasť

Oblečenie je veľmi dôležitou súčasťou sviatku. Každý sa pripravuje na tento sviatok veľmi dôkladne. Oblečenie sa skladá z bielych a červených farieb. Červená farba symbolizuje krv Ježiša Krista, ktorý nás zbavil od hriechov. Biela farba symbolizuje čistotu a právo. Počas sviatku sa ľudia obliehajú do týchto farieb a tak sa pripravujú na tento sviatok.

VEĽKÁ NOC TRADÍCIE

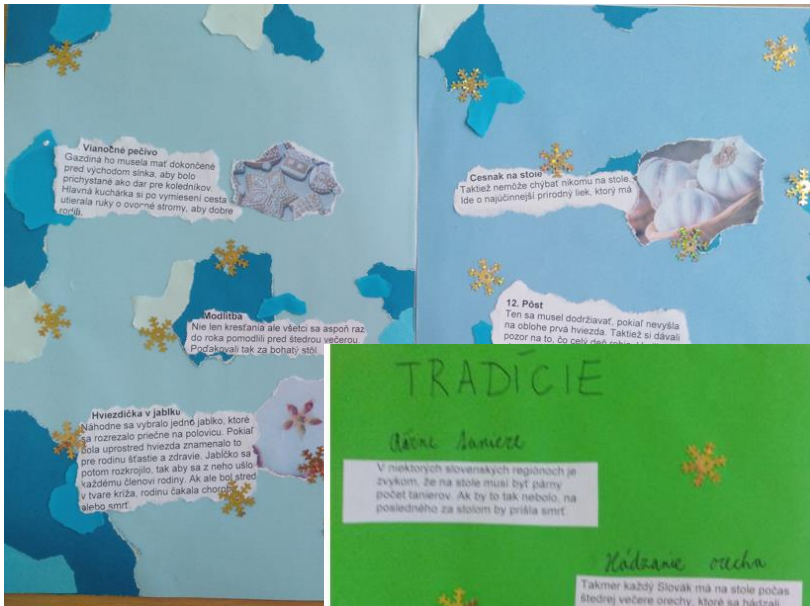
Veľká noc je najvýznamnejší kresťanský sviatok. Každý pripadá na mesiac apríl. Keďže noc je pre kresťanov veľmi dôležitým sviatkom, pretože práve v tejto chvíli bol zabitý náš milovaný Ježiš Kristus, ktorý nás zbavil od hriechov. Preto sa tento sviatok oslavuje veľmi slávnostne a ľudia sa pripravujú na tento sviatok veľmi dôkladne.

Tradičné zvyky

Veľká noc je veľmi dôležitým sviatkom. Každý sa pripravuje na tento sviatok veľmi dôkladne. Tradičné zvyky sú veľmi dôležité. Každý sa pripravuje na tento sviatok veľmi dôkladne. Tradičné zvyky sú veľmi dôležité. Každý sa pripravuje na tento sviatok veľmi dôkladne.

TRADÍCIE

Hádzanie šance
V niektorých slovenských regiónoch je zvykom, že na stole musí byť páry počet tanierov. Ak by to tak nebolo, na posledného za stolom by prišla smrť.

Hádzanie ocreha
Takmer každý Slovak má na stole počas štedrej večere ocrehy, ktoré sa hádzali do kútov v byte alebo v dome. Zabezpečil mali rovnako hojnosť po celý rok ako na Vianoce.

Šupina x kapra
Vkladá sa pod obrús počas štedrej večere. Šupina mala zabezpečiť peniaze v rodine na budúci rok a aby ich ešte viac pribudlo. Mnoho ľudí si šupinu dáva aj do peňaženky, aby sa im peniaze rozmnožili a bolo ich dostatok.

Zakaz odchádzania
Počas štedrej večere sa nesmeli odchádzať od stola a dokonca aj gazdina to mala zakázané. Pokiaľ by sa tak stalo, človek, ktorý sa postavil by do roka zomrel. Višleto jedo preto muselo byť veľmi blízko.

Hádzanie topánky
Počas vianočných sviatkov hádzali slobodné dievčatá topánku za hlavu smerom k dverám. Pokiaľ špička smerovala k dverám, išlo o znamenie, že sa do roka vydá. Ak ale smerovala k dverám päta, dievča by zostalo

KAPUSTNICA S HRÍBAMI

PODKOVIČKA Z KAPRA SO ŠALÁTOM

OBLÁTKY S MEDOM

